

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 2 липня 2020 року (протокол № 36) проекти законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (реєстр.№ 3594), поданий Кабінетом Міністрів України, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми (реєстр. № 3594-1), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та Солодом Ю.В.

Відповідно до Сімейного кодексу України прийомні діти (вихованці) проживають і виховуються у прийомних сім'ях (дитячих будинках сімейного типу) до досягнення 18-річного віку, а в разі продовження навчання у закладі професійної (професійно-технічної), вищої освіти до закінчення відповідного закладу освіти.

Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» передбачено, що батьки – вихователі виконують свої обов'язки стосовно дітей до досягнення ними вісімнадцяти років або до закінчення ними навчання у відповідних закладах навіть у разі їх окремого проживання.

Законопроектами за реєстр. № 3594 та № 3594-1 пропонується внести зміни до Сімейного кодексу України та Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», якими надати можливість особам із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, проживати та виховуватись у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу до 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, закладах вищої освіти.

Крім того, законопроектами пропонується уточнити назви закладів освіти, навчання в яких надає право прийомним дітям та вихованцям дитячого будинку сімейного типу проживати у прийомній сім'ї та будинку сімейного типу.

Альтернативним законопроектом за реєстр № 3594-1 пропонується також внести зміни до Закону України «Про охорону дитинства», якими надати багатодітним сім'ям право на пільги з оплати за користування житлом та житлово-комунальними послугами, абонентної плати за користування квартирним телефоном, без урахування середньомісячного доходу сім'ї.

За інформацією Міністерства соціальної політики України у поточному році в прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу виховуються 23 особи з числа

дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з інвалідністю. У 2021 році таких дітей буде 29 осіб.

Для забезпечення 23 осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (*виплата державної соціальної допомоги, грошове забезпечення за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, видатки на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за батьків-вихователів і прийомних батьків*) на 2020 рік потрібно 1,9 млн гривень, на 2021 рік – 2,4 млн гривні. Ці видатки можна профінансувати за рахунок економії коштів бюджетної програми на 2020 рік КПКВК 2501030 „Виплати деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплати послуг окремим категоріям населення”.

Уповноважений Президента України з прав дитини підтримує законопроект за реєстр. № 3594.

Уповноважений Президента України з прав людей з інвалідністю зазначив про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту за реєстр. № 3594.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує законопроект за реєстр. № 3594 в запропонованій редакції.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, підтримуючи загальне спрямування законопроектів на посилення захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлена інвалідність, водночас висловило щодо них низку зауважень. Зокрема, щодо необхідності уточнення, що прийомні діти та вихованці після досягнення 18-річного віку можуть проживати у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу до закінчення відповідного закладу освіти, а не зобов'язані це робити, як це впливає з проєктів.

Щодо пропозиції альтернативного законопроекту за № 3594-1 про надання багатодітним сім'ям права на пільги з оплати за користування житлом та житлово-комунальними послугами, абонентної плати за користування квартирним телефоном, без урахування середньомісячного доходу сім'ї, Головне науково-експертне управління звертає увагу на те, що у сучасних умовах економічної кризи більш доцільним було б збільшення граничної величини середньомісячного сукупного доходу сім'ї у розрахунку на одну особу як підстави для надання пільг, визначених у статті 13 Закону України «Про охорону дитинства», а не скасування вказаної вимоги взагалі.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом зазначив, що проєкт Закону відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України, зокрема основним принципам Декларації прав дитини і Конвенції ООН про права дитини.

Члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики безперечно підтримують необхідність підвищення рівня соціального захисту дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлена інвалідність.

Проте під час обговорення законопроектів було висловлено застереження, що при прийнятті передбачених законопроектами норм необхідно одночасно передбачити низку заходів, направлених на забезпечення подальшої самостійної життєдіяльності дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, яким встановлено інвалідність, та/або організації надання їм відповідного соціального супроводу.

Члени Комітету погодились із пропозицією Міністерства соціальної політики України про необхідність доповнення законопроекту за реєстр. № 3594 нормою, якою передбачити, що на час перебування дітей –сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа в прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу, органи місцевої влади забезпечують організацію за місцем проживання таких осіб надання їм соціальних (підтримане проживання, соціальна адаптація, денний догляд, соціальна реабілітація та інші), медичних, реабілітаційних та інших послуг відповідно до законодавства з метою забезпечення найкращих інтересів таких осіб після вибуття їх з прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу.

З урахуванням проведеного обговорення, Комітет рекомендує Верховній Раді України:

проекти Законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (реєстр. № 3594), поданий Кабінетом Міністрів України, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми (реєстр. № 3594-1), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та Солодом Ю.В., включити до порядку денного сесії Верховної Ради України;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність (реєстр. № 3594), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, прийняти за основу з урахуванням пропозицій, висловлених у висновку Комітету;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, та сімей з дітьми (реєстр. № 3594-1), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та Солодом Ю.В., відхилити.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України - голову підкомітету у справах сім'ї та дітей Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Рябуху Тетяну Василівну.

Проекти постанов Верховної Ради України додаються.

Додаток: на 2 аркушах.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Потураєв Микита Русланович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002A672E00BEAE8000
Дійсний до: 14.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-14/03-2020/98796 від 07.07.2020

133460